

Styrgruppen för sanering av Klippans Läderfabrik

Minnesanteckningar från möte

Plats och tid: 19/4 2012 klockan 13.30-15.00 i sammanträdesrum 1, Kommunhuset

Närvarande:

Bengt Svensson
Rune Persson
Torsten Johansson
Madeleine Atlas
Kent Lodesjö
Ingmar Emgård
Bengt Alfredsson
Tomas Henrysson
Eva Sköld
Göran Lönnqvist
Hans-Åke Lindvall
Björn Pettersson

Sanering av villaträdgårdar

Det kvarstår mindre arbeten i villaträdgårdsprojektet. I juni ska växterna i trädgårdarna besiktigas, liksom de gräsmattor som inte kunde besiktigas i höstas eftersom de lades för sent på året. Dessutom ska anmärkningar från slutbesiktningen gås igenom och kontrolleras att de blivit åtgärdade. Eftersom det sanerades i Dalgatan ska där asfalteras.

Den kompletterande bidragsansökan har ännu inte beviljats men handläggaren på Länsstyrelsen har varit i kontakt med Naturvårdsverket och beskedet är att pengarna kommer att tas fram på något sätt, antingen via omfördelning från Gasverksprojektet i Kristianstad eller via beviljande av nya pengar.

Styrgruppen ska också få en enkät per e-post om villaträdgårdssaneringen. Synpunkterna kommer sedan att tas med i slutrapporten för projektet.

Förberedelse för övrig sanering

Konsulten, Structor, som gör åtgärdsutredningen har gjort en inledande analys som har presenterats för projektgruppen. Structor återkommer den 20/4 med en fördjupad analys. Den inledande analysen hade sex möjliga åtgärdsalternativ. Alternativen sträcker sig från ett nollalternativ med restriktioner till ett maxalternativ där allt saneras.

Alternativ 1 betyder instängsling av området och restriktioner. Alternativ 2 innebär övertäckning, igengjutning av ledningar och restriktioner. Redan vid alternativ 2 finns inga hälsorisker kvar, däremot finns det miljörisker och omfattande restriktioner för området. Alternativ 3-5 innebär ökad grad av bortgrävning av de förorenade massorna. Alternativ 6 är totalsanering.

Naturvårdsverket kräver att det finns med minst tre alternativ i en ansökan om bidragsmedel, nollalternativet, maxalternativet och ett troligt alternativ. Kommunen kommer att förordas ett alternativ, men det är inte säkert att Länsstyrelsen och Naturvårdsverket håller med. Det är i slutänden Naturvårdsverket som bestämmer vilket ambitionsnivå det blir genom att de bestämmer hur mycket pengar som projektet får.

Området är nu mer välundersökt än vid den tidigare ansökan och kostnadsbedömningarna bör därmed bli säkrare. Det är inte säkert att det slutgiltiga alternativet som förordas är exakt ett av de ovanstående. Det kan också bli ett alternativ där olika delar från flera alternativ bildar ett alternativ. Så som ett alternativ mellan alternativ 3 och 4.

Det enda alternativet som inte betyder några kostnader i framtiden för kommunen är alternativ 6. Det är dock inte särskilt troligt att Länsstyrelsen tillstyrker en ansökan eller att Naturvårdsverket beviljar medel för alternativ 6. Med övriga alternativ tillkommer kostnader i framtiden för kontrollprogram och röjning av deponikullarna.

Åtgärdsmålen har satts tidigare i projektet. Det första är redan uppfyllt då villatradgårdarna har sanerats. Åtgärdsmålen kan dock ändras om det visar sig vara orealistiskt att uppfylla dem. Om kostnaderna är orimliga i förhållande till miljönyttan kan åtgärdsmålen ändras.

Projektledningen har gjort upp en tidplan för åtgärdsutredningen och bidragsansökan för hösten 2012 och till viss del 2013. Målsättningen är att bidragsansökan ska lämnas in i slutet av oktober. Därefter har projektet ingen kontroll längre över tidsplaneringen, utan allt styrs av Naturvårdsverket och hur lång tid det tar att få ett bidragsbeslut.

Åtgärden i ån kan komma att brytas ut ur entreprenaden och göras senare. Detta eftersom de behöver tillstånd för vattenverksamhet och det kan ta tid att få. För att inte muddringen ska sinka starten av den övriga entreprenaden kan den behöva hanteras separat.

Resultat kontrollprogrammet 2011

Kontrollprogrammet är uppbyggt efter i vilken fas projektet är i, innan åtgärd, under åtgärd och efter åtgärd. Därmed är det lite olika parametrar som studeras. Innan åtgärd handlar det om att samla in material som så att effekterna av åtgärden kan utvärderas senare. Det handlar också om att se nuvarande belastning från området. Under åtgärd är kontrollprogrammet direkt knutet till entreprenörens arbete och effekterna av detta. Efter åtgärd ska kontrollprogrammet utvärdera om åtgärdsmålen uppnåtts. Ifall förorenade massor lämnas kvar krävs också kontroll av att dessa inte sprider föroreningar.

Innan slamdeponin lades upp 1996 syntes knappt något utsläpp av arsenik i grundvattnet. Ett rör är numera placerat omedelbart nedanför slamdeponin för att fånga upp hur mycket deponierna läcker. Från 1996 till 2011 syns relativt stora variationer av arsenik i grundvattnet, ibland höga halter ibland låga. Detta kan bero på fel vid provtagningen i fält, att provet inte filtrerats genast vilket gör att arseniken faller ut med järnutfällningar och sedan försvinner när provet filtreras i labbet. Under 2011 finns det ett visst läckage av arsenik ut i grundvattnet vilket kan bero på att fabriksområdet öppnats upp för infiltration av regnvatten, men halterna av både arsenik och krom är generellt små i grundvattnet. Halterna av krom är dessutom betydligt lägre än halterna arsenik.

När det gäller arsenik så är spridningen med grundvatten och dagvatten till ån ungefär de samma. När det gäller krom däremot är spridningen med grundvattnet i princip försumbar medan det är betydligt större spridning via dagvattnet.

För Bäljane å visar sammanställningen att halterna som tillförs från Läderfabriken i princip är försumbar i förhållande till masstransporten i ån, d.v.s. de halter som redan finns i ån och transporteras i densamma när det når Läderfabriksområdet. Endast för krom syns en skillnad vid ett tillfälle när vattnet ån passerar Läderfabriksområdet. Detta kan bero på att kromförorenat sediment som har virvlat upp. Större delen av botten i Bäljane å är transportbotten, men det finns några bankar med kromförorenat sediment i ån. Då denna förändring bara visar sig vid ett tillfälle är den dock inte statistiskt säkerställd.

I de bottenfaunaprover som togs i ån syns inga förhöjningar av metaller.

Ekonomi

Inget ytterligare finns att säga sen det senaste mötet.

Övrigt

För att styrgruppens möten ska passa in med processen inför bidragsansökan i höst så flyttas mötet den 30:e augusti till 11:e september.

Kommande styrgruppsmöten för 2012:

~~Torsdagen den 9 februari 2012 kl. 08.30~~

~~Torsdagen den 19 april 2012 kl. 13.30 OBS! Ändrad dag och tid.~~

Torsdagen den 7 juni 2012 kl. 8.30

Tisdagen den 11 september 2012 kl. 13.30 OBS! Ändrad dag och tid.

Torsdagen den 11 oktober 2012 kl. 8.30

Torsdagen den 6 december 2012 kl. 8.30

Plats för mötena är Läderfabrikens kontorshus om inte annat meddelas.

Antecknat av Eva Sköld